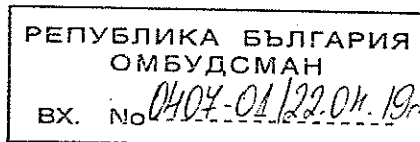

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 19-8
19 4 2019 г.

ДО
Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Писмо с вх. № 19-8/14.02.2019 г. на Омбудсмана на Р България за извършена проверка в затворите – Стара Загора, Сливен и Бургас

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАНОЛОВА,

Във връзка с постъпило в Министерството на образованието и науката писмо от Вас с горния номер относно извършена проверка в затворите – Стара Загора, Сливен и Бургас, Ви информирам, за дейностите на МОН относно направените констатации в глава „Право на образование“ от доклада, а именно:

Като цяло, регламентираните в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) задочна и самостоятелна форми на обучение не ограничават лицата, с по-лек режим, настанени в поправителните домове и затворническите общежития, да се обучават в посочените форми.

Настаняването на ученици във възпитателните училища-интернати (ВУИ) и социално-педагогическите интернати (СПИ) се извършва съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати са специални училища, в които се обучават ученици с девиантно поведение, спрямо които съответният районен съд е наложил възпитателна мярка „настаняване във възпитателно училище-интернат“ или „социално-педагогически интернат“.

В страната в момента функционират общо 4 училища за ученици с девиантно поведение – един социално-педагогически интернат в с. Варненци, област Силистра, и

три възпитателни училища-интернати – в гр. Завет, област Разград, в гр. Ракитово, област Пазарджик и в с. Подем, област Плевен (за момичета). Към м. януари 2019 година броят на учениците настанени във ВУИ и СПИ е 111, от които 22 в СПИ и 89 във ВУИ.

Със заповед № РД 14-72/12.07.2018 г. на министъра на образованието и науката е закрито ВУИ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Керека, област Габрово.

Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) въвежда нови регламенти и постановления, които следва да намерят своето отражение в подзаконовите нормативни актове. В тази връзка е идентифицирана необходимост от изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на възпитателните училища-интернати и социално-педагогическите интернати.

Предвид неосъществената към момента реформа в областта на правосъдието за детето чрез проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР) на Министерството на образованието и науката в тези училища бяха реализирани редица дейности, имащи за цел да ги подготвят за предстоящите законодателни промени. В рамките на проекта в МОН беше създаден Национален консултативен съвет за сътрудничество по въпросите, свързани с реформирането на организацията и функционирането на ВУИ и СПИ.

По проекта беше създадена методика за оценка на потребностите на учениците с девиантно поведение и методически указания за прилагането ѝ, както и рамка на индивидуален план за подкрепа на ученик в конфликт със закона, изготвени от екипа на Ноу-хау центъра за алтернативни грижи за деца към НБУ – изпълнител на обществена поръчка с предмет: „Разработване на алтернативен модел за работа с ученици с девиантно поведение, настанени във ВУИ и СПИ“. Тези документи са предоставени на ВУИ и СПИ и са публикувани на сайта на проекта.

С оглед необходимостта от оптимизиране на мрежата на ВУИ, до края на месец април 2018 г. приключи извършването на индивидуална оценка на учениците с девиантно поведение в петте специални училища от мултидисциплинарни екипи.

Съгласно чл. 74, ал. 2, т. 3 от Закона за висшето образование студент, докторант или специализант се отстранява за определен срок при осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер. Задължително изискване на чл. 39, ал. 1 от същия закон е учебният процес във висшите училища да се провежда само в техни основни звена и филиали. Предвид това е и разпоредбата на чл. 74 от закона, според която временно се отстраняват лицата, лишени от свобода за умишлено престъпление от общ характер. След изтърпяване на наказанието няма пречка те да

продължат образованието си. В този смисъл разпоредбата не лишава тези лица от правото им на висше образование и не противоречи на чл. 53 от Конституцията.

Провеждането на дистанционната форма на обучение е регламентирана в Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища. В нея е посочено, че организацията на обучението на студентите, специализантите и докторантите в дистанционна форма може да включва и присъствени периоди, когато това съответства на спецификата на специалността и на потребностите на обучаваните. Тези присъствените периоди се провеждат в основни звена в структурата на висшето училище, създадени при условията на Закона за висшето образование, като присъствените периоди не могат да надвишават 30 на сто от аудиторната заетост, предвидена за редовната форма на обучение по дадената специалност в учебния план.

Следва да се има предвид, че приемът в дистанционната форма на обучение се осъществява съгласно държавните изисквания за приемане на студенти и докторанти. Обучението в тази форма предполага свободен достъп до технически устройства за комуникация с достъп до интернет. Това е регламентирано в чл. 1 от наредбата, където е посочено, че обучение в дистанционна форма е организация на учебния процес, при която студентът и преподавателят са разделени по местоположение, но не непременно и по време, като създадената дистанция се компенсира с технологични средства. При дистанционната форма на обучение се използват аудио, видео, компютърни и комуникационни технологии и средства. В този смисъл следва лицето да има осигурени условия за такъв достъп.

В същото време в чл. 97 от Закона за изпълнение на наказанията и задържаното под стража е посочено, че лишените от свобода не могат да притежават, ползват или държат мобилен телефон, фотоапарат, звуко- и видеозаписващи устройства или части от тях.

В този смисъл евентуални промени в Закона за висшето образование с цел да се даде възможност на лишените от свобода лица да се обучават за придобиване на висше образование могат да се обсъждат съгласувано с Министерството на правосъдието и при съответни изменения в Закона за изпълнение на наказанията и задържаното под стража.

4/19/2019

X

Красимир Вълчев
Министър

Signed by: Karina Lubomirova Angelieva

